

PROTOKOL af

(5/2018)

SSF's hovedstyrelsesmøde

tirsdag den 25. september 2018, kl. 18.30,
på Skipperhuset, Am Hafen 30, 25832 Tønning

Delegerede: Nadine Baumann-Petersen, Andreas Berg, Tine Bruun Jørgensen, Georg Buhl (suppleant), Bjørn Egeskjold, Annemarie Erichsen, Jörn Fischer, Erik Fredens, Kirsten Futtrup, Dirk Hansen, Jon Hardon Hansen, Gitte Hougaard-Werner, Anne-Mette Jensen, Britta Jöns (suppleant), Petra Katja Mohr, Preben K. Morgensen, Annette Neumann, Lars Nielsen, Knud Ramm-Mikkelsen, Karen Scheew, Kirsten Vognsen Weiß, Karsten Weber, Fred Witt

Andre: Kim Andersen, Lars Erik Bethge, Anita Bömer, Jens A. Christiansen, Erik Fredens, Wera Gallagher, Jette Hanisch, Peter Hansen, Nis Hardt, Marike Hoop, Lars Petersen, Michael Oetzmann, Kerstin Pauls, Georg Pickardt, Lars Thomsen, Dorthe Weis Salchow og Rasmus Meyer (Flensborg Avis), Heinrich Schulz

Afbud: Tine Andresen, Kay von Eitzen, Niels-Jørgen Hansen, Elsbeth Ketelsen, Povl Leckband, Nina Lemcke, Steen Schröder, Maren Schultz

Referat: Optagelse på bånd, JAC/wg

Dagsorden:

1. Spørgetid for medlemmer af foreningen, jvf. vedtægternes § 12, stk. 7
2. Mødet åbnes – beslutningsdygtighed jvf. § 6
3. Valg af dirigent
4. Protokol fra den 3. juli 2018
5. Fastlæggelse af den endelige dagsorden
6. Formandens beretning
7. Nyt fra SSF's udvalg
8. Årsmødeudvalgets beretning v/ Gitte Hougaard-Werner
- Drøftelse og godkendelse af beretningen
9. Danevirke Museums beretning v/ Nis Hardt
10. Landsmødet 2018, herunder
- valg
- kontingent
11. Forslag til mødeplan for 2019. Bilag vedlagt
12. Eventuelt
13. Lukket møde

Jon Hardon Hansen byder velkommen.

Han foreslår at begynde mødet med sangen *Farvernes land*

Næstformand for distrikt Tønning, Connie Freudenreich fortæller om distriktsarbejdet. Hun fortæller om forskellige arrangementer, der har været i 2018. I foråret holdt de forårsbrunch, hvor der var ca. 30 deltagere. Om sommeren havde de St. Hans fest, en cykeltur og årsmøde. Deres officielle sæson starter i Skipperhuset mandag den 1. oktober 2018. I oktober måned har de planlagt en wellness-dag med yoga, svømning og sport. Til vinter har de små filmaftener, som er rigtig hyggelige med ca. 10 deltagere. I år skal de afsted på juletur til Ribe. Lige nu er der tilmeldt ca. 30 deltagere.

Kerstin Pauls, fortæller om Skipperhuset, der blev genåbnet i foråret 2018 med en del nye rum og faciliteter bl.a. et billardbord til de unge. Renoveringen tog længere tid end planlagt. På grund af ombygningen kunne der ikke bookes mange skoler, men indtil nu har der i 2018 været 280 besøgende og 780 overnatninger. Tre skoler har allerede booket til næste år. Herefter følger en rundvisning i huset.

1. Spørgetid for medlemmer af foreningen jvf. vedtægterne § 12, stk. 7

Der er ingen spørgsmål.

2. Mødet åbnes – beslutningsdygtighed jvf. § 6

Mødet åbnes. Der er 22 stemmeberettigede hovedstyrelsesmedlemmer til stede. Hovedstyrelsen er dermed beslutningsdygtig.

3. Valg af dirigent

Jon Hardon Hansen foreslår på FU's vegne Annette Neumann som mødeleder og spørger, om der er andre forslag. Det er der ikke. Dermed er Annette Neumann valgt.

Mødelederen takker for valget og konstaterer, at mødet er rettidigt indvarslet og lovligt.

4. Protokol fra den 3. juli 2018

Protokollen fra det åbne møde godkendes.

5. Fastlæggelse af den endelige dagsorden

Mødelederen læser dagsordenen op og bekendtgør, at der under pkt. 13 er lukket møde. Der er ingen forslag om ændringer af dagsordenen eller tilføjelser. Mødet fortsættes i henhold til den udsendte dagsorden.

6. Formandens beretning

Finn Slumstrup

Grænseforeningens tidligere formand Finn Slumstrup døde den 5. juli på Ærø og blev begravet på kirkegården i Æreskøbing.

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at med Finns død har det danske mindretal i Sydslesvig mistet en meget god og engageret ven.

Hans lidenskabelige indsats for bevarelse og fremme af det danske og det nordiske livs- og menneskesyn syd for grænsen er prisværdigt.

Som formand for Grænseforeningen så han sin forenings fremtid i at styrke folkeoplysningsopgaven om mindretallets eksistens blandt danskere i Danmark.

Hans og hans forenings visionære fremsynethed blev honoreret af Kulturhusenes Pris med den såkaldte "Den gyldne skovl", som han fik tildelt 2014, det år han stoppede som formand.

Der er meget, Sydslesvigsk Forening, ja hele mindretallet, kan takke ham for. Ikke bare i de ni år han var formand for mindretallets folkelige bagland i Danmark.

Han var seriøst optaget af, som han sagde: "at vise danskerne, at det danske mindretal er lyslevende nutid."

Han talte kærligt om Sydslesvig som et fascinerende sted og slog fast, at Sydslesvig er Danmarks forhave.

Danmark, som han sagde, "begynder der, hvor nogen taler dansk, og det må holdes levende."

I et interview i anledning af hans 75-års fødselsdag, siger han om sig selv, at han altid har haft en række bolde i luften.

Én af de mange bolde, han har jongleret med, har været det danske mindretal. Det er Sydslesvigsk Forening ham meget taknemmelig for.

SSV 70 år

SSF ønsker SSV hjerteligt tillykke med sin 70 års fødselsdag, som blev fejret på Christianslyst den 24. august.

SSV har gjort et rigtig godt stykke mindretalspolitisk arbejde i de forgangne syv årtier. Men især da partiet sad i delstatens regering i årene 2012-2017 flyttedes der virkelig grænser.

Det er der grund til at takke SSV for.

BMI - åbent hus

Den sidste weekend i august deltog Mindretalsrådet sædvanen tro i BMIs årlige åbent hus arrangement i ministeriets bygninger i Berlin.

Vort mindretal var i år repræsenteret ved SSFs næstformand Gitte og vore to bisidder Kirsten og Anette.

Sammen med de tre andre nationale mindretal i Tyskland deler vi en stand, hvorfra der uddeles forskelligt oplysningsmateriale, tilbydes lokale kulinariske godbidder og samtaler til de mange besøgende, der kommer ind fra gaden.

Indenrigsminister Horst Seehofer og Forbundsrepublikkens mindretalskommitterede Bernd Fabritius fandt tid til at hilse på mindretallenes repræsentanter og få taget et par billeder.

FU på Ejdersted

Den 27. august mødtes FU med Ejdersteds amtsstyrelse, som aftalt på hovedstyrelsesseminaret i februar. Dermed har vi nu været rundt i 5 af de syv amter.

Vi mangler Flensborg by og Flensborg amt, men det skal vi nok klare inden slutningen af året.

Medlemsmæssigt er Ejdersted det mindste af SSFs amter med 495 medlemmer per 2. maj 2018. Det er vist en lille tilbagegang i forhold til året før.

Man holder stort set status quo medlemsmæssigt, selvom distrikter som Skt. Peter-Ording og Velt/Follervig ikke har nogen institutioner, i hvilke man kan rekruttere nye medlemmer.

Og nye medlemmer får SSF hovedsagelig gennem et tæt samarbejde med Skoleforeningens børnehaver og skoler.

På distriktsgeneralforsamlingerne har man drøftet, om de fire distrikter kunne fusionere til ét amtsdistrikt.

Men holdningen er p.t. at bibeholde den nuværende struktur. I stedet for skal fællesskabet og dermed de små distrikter på Ejdersted styrkes ved et tættere samarbejde.

Et øget tilbud af forskellige fællesarrangementer rundt omkring i amtet, som henvender sig til alle medlemmer, indebærer mere kørsel.

Derfor kunne amtsstyrelsen godt tænke sig en mindre bus til 8-9 personer, der kan køre medlemmerne til halvøens forskellige forsamlingssteder.

Her er der muligvis en løsning på vej, idet generalsekretariatets Folkevognsbus skal skiftes ud til en mindre bil, hvorfor Ejdersted amt ville kunne overtage bussen på den nuværende leasingkontrakts vilkår.

Et andet emne, som blev påtalt er kontorassistentens mange arbejdsopgaver, der overstiger det timetal hun aflønnes for. Her vil FU sammen med generalsekretæren kigge på sagen, så snart budget 2019 er på plads.

For at sikre et fortsat dansk folkeliv på Ejdersted skal amtet naturligvis støttes så meget som muligt af foreningen. Selvfølgelig også qua et tæt samarbejde med Husum og Sydtønder amter.

At det ny renoverede Skipperhus og den ombyggede lejrskole har øget aktiviteterne i Tønning, er kun en forventet positiv udvikling.

ECMI

Den nye OSCE High Commissioner for mindretal, italieneren Lamberto Zannier, besøgte ECMI den 29. august.

I Kompagniporten fik han en grundig orientering om regionens historie ved tidligere generalkonsul Henrik Becker Christensen.

Derefter mødte kommissæren repræsentanter for de fire mindretal i det dansk-tyske grænseland.

Jens A., Martin Lorenzen og Christian Dirschauer repræsenterede vort mindretal. Jeg selv nåede ikke frem i tide p.gr.a. kaos på togstrækningen Vesterland-Nibøl.

Thomas Steensen

Den 31. august kom over 200 gæster til Koogshalle i Reußenköge for at tage afsked med Nordfriisk Instituuts leder gennem 30 år, prof. dr. Thomas Steensen.

SSF har lige fra start økonomisk understøttet instituttets arbejde i at forske og fremme frisisk sprog, historie og kultur.

Tams Jørgensen, der en kort periode var SSFs amtssekretær i Husum, tog i begyndelsen af 60'erne initiativet til at grundlægge forskningscentret.

Arkæolog Dr. Christoph Schmidt fra Braunschweig er ansat som Steensens efterfølger på instituttet og han er i gang med at lære frisisk.

Provst Viggo Jacobsen

Den 1. september var SSFs formand og næstformand til gudstjeneste og sammenkomst i Borgerforeningen for at fejre Viggo Jacobsen 25 års jubilæum som provst for DKS.

Mange var kommet for at hylde provsten, deriblandt kirkeministeren Mette Bock og vores generalkonsul.

Helligåndskirken var fyldt som til juleaften, og kongesalen i Borgerforeningen var ikke mindre velbesøgt med mange mennesker, der havde behov for at overbringe en hilsen og i øvrigt hylde Viggo for hans ihærdige indsats for Dansk kirke i Sydslesvig. Han fik et meget værdigt fest.

Samrådets formand Christian Jürgensen overbragte en hilsen på vegne af mindretallets foreninger og organisationer.

"Manden uden de store armbbevægelser", som tidligere kirkeminister Torben Rechendorff kalder ham i et læserbrev i Flensborg Avis, karakteriserer fint provsten som person.

Han går på pension med udgangen af november, og den ny provst starter til december. Der er inden for DKS udfordringer nok at tage fat på for efterfølgeren.

SSF ønsker provsten og hans kone Karin et velfortjent otium inden for mindretallets rækker.

Mindretalsrådsmøde

Mindretalsrådet afholdt sit andet møde i år i Slesvig-Holstens repræsentation i Berlin den 7. september.

Der er en række mindretalspolitiske mål, som rådet arbejder på at få realiseret. Det gælder ønsket om, at fraktionerne i forbundsdagen udpeger en fast "Minderheitensprecher", en ordfører for mindretal.

Det er muligvis et utopiske håb, at 2/3 af forbundsdagens medlemmer vil stemme for, at mindretallene optages i Tysklands grundlov. Et ønske, delstaten Slesvig-Holsten bakker op.

Der blev planlagt en række møder til efterår/vinter 2018. Således skulle det endelig lykkes den 28. september at møde Tysklands nye mindretalskommitterede Bernd Fabritius.

Den 7. november højtideligholdes 30-års jubilæet for institutionen "Beauftragte für Aussiedlerfragen und nationale Minderheiten".

Endvidere planlægges den såkaldte "Gesprächskreis" med forbundsdagens indenrigsudvalg. Endelig er det påtænkt at invitere MdB'er til et parlamentarisk brunchmøde om emnet "Heimat".

Forbundspræsidentens borgerfest

I begyndelsen af september var mindretalsrådet for første gang repræsenteret ved forbundspræsidentens årlige borgerfest i parken bag slottet Bellevue i Berlin.

Godt og vel 4000 borgere, som alle engagerer sig i det ulønnede foreningsarbejde, var blevet inviteret af Frank-Walter Steinmeier til fest, som en anerkendelse for deres frivillige indsats.

Han takkede ved den lejlighed alle fremmødte ildsjæle for deres engagement og pointerede i den sammenhæng, at demokratiet lever af mennesker, der ikke spørger, hvad landet kan gøre for dem, men derimod spørger, hvad de kan gøre for landet.

I løbet af de to dage, parken var åbnet for i alt 19.000 gæster og borgere fra nær og fjern, besøgte mange hundrede mennesker mindretallenes stand, heriblandt Sachsens ministerpræsident Michael Kretschmer, hvis delstat var borgerfestens partner samt Berlins borgmester Michael Müller.

Især på baggrund af begivenhederne i Chemnitz i slutningen af august appellerede forbundspræsidenten i sin velkomsttale at man forsvare de demokratiske værdier, retsstaten og den sociale fred i Tyskland, og at man ikke mindst står sammen i kampen mod racisme, højreekstremisme og den stigende vold mod jøder, sinti-romaer og flygtninge.

20 år ratificering af Sprog-Charta

Generelt har Tysklands mindretalspolitik udviklet sig i en positiv retning og således fremmet ligestillingen i Slesvig-Holsten.

Delstatsregeringens sprogpoltiske handlingsplan fra 2016 styrker eksempelvis danskundervisningen i de offentlige tyske skoler, fremmer synliggørelsen af dansk i det offentlige rum og sikrer, at vort modersmål kan anvendes i kontakten med de tyske myndigheder.

Når det er sagt, er der dog stadigvæk den store udfordring at synliggøre mindretalssprogene i medierne.

Det blev pointeret i Kiel, da Slesvig-Holstens mindretalskommitterede Johannes Carlsen havde inviteret til at markere 20 året for Tysklands ratificering af Sprog-pagten.

Der er fortsat den udfordring, at få de offentligt-retslige medier som NDR til at efterkomme deres public service forpligtelse over for mindretallene i delstaten. Formanden peger ud at vi også kan repræsenteres med en person i Rundfunkrat. Karin Haug repræsenterer os i ZDF Fernsehrat.

DFN

På DialogForumNordens møde den 17. september på Flensborghus var der opbakning til en resolution om Interreg stilet til EU-Kommissionen, der opfordrer til at fastholde samme beløbsramme som nu (90 mio. euro), samt at de nuværende organisatoriske og geografiske kriterier for det kommende Interreg-program fra 2020 bevares. Kommissionen har foreslået en reduktion af rammebevillingen, og at kun landfaste grænseområder, der direkte støder op mod hinanden, kan søge interreg-midler.

Tidligere borgmester i Billund, Preben Jensen, som sidder i forummet for Region Syddanmark som "særlig repræsentant" for det dansk-tyske samarbejde, orienterede dialogforummet om, at det kan være et spørgsmål om tid, hvornår regeringen nedlægger regionerne og lægger deres portefølje ind under staten.

Ifølge statsministeren skulle strukturændringen ikke gå ud over det grænseoverskridende samarbejde. Tiden vil vise, hvad der kommer til at ske.

Personale

Medio september startede generalsekretariatets nye chefsekretær Wera Gallagher på sit arbejde.

Vi byder hende/dig hjerteligt velkommen i mindretallets kulturelle hovedorganisation. Må hun/du trives på hendes/din ny arbejdsplads og blive glad for opgaven.

Wera afløser Gaby Böttinger, som er blevet ansat som kontorassistent på bysekretariatet. Tak til Gaby for hendes mangeårige indsats på generalsekretariatet.

Så har man kunnet læse i KONTAKT, at Bernd Engelbrecht hjælper Pressetjenesten på honorarbasis for at tage sig af vores foreningsblad. Et udtryk for at arbejdsopgaverne i SSFs kommunikationsafdeling er blevet endnu mere omfangsrige. Bernds understøttelse gør det muligt, at vi i de næste måneder nu kan omsætte de mål, vi her i hovedstyrelsen blandt andet har sat os på det digitale område.

Ny FSJ ler Christopher Lohnert, afløser Martin Geerdes, som læser musik.

Mødelederen takker for en god og fyldig beretning og spørger, om der er spørgsmål eller kommentarer til. Det er der ikke.

7. Nyt fra SSF's udvalg

Formand for Kulturudvalget, Knud Ramm-Mikkelsen

Siden sidste hovedstyrelsesmøde har Kulturudvalget bl.a. været indblandet i nogle lidt større arrangementer, som jeg kort vil nævne.

Kulturhavnefesten AHØJ blev nævnt på sidste møde – men siden er vi blevet oplyst om, at der vil komme en ny AHØJ-kulturfestival, men først i 2020. Det er vi meget tilfredse med – begge beslutninger.

Hofkultur, også i Flensborg, giver mulighed for virkelig at baske med vingerne. Der blev basket – med Jakob Dinesen. Ca. 1000 tilhørere på Flensborghus' parkeringsplads er virkelig mange. Dejligt.

Senest var Kulturudvalget involveret i en koncert i Slesvig i forbindelse med Norden Festival, med den danske gruppe med navnet Von Dü. Jeg må indrømme, at jeg kender den festlige middagsret fra mine unge dage bedre end gruppen, men vi har modtaget en begejstret mail med en beretning fra koncerten. Der var (vist) rigtig mange tilhørere til koncerten i Slesvig. Også det er dejligt.

Men at arrangere de store koncerter, og i øvrigt være med som tovholder på AHØJ, kræver mange kræfter og mandetimer. (Mandskabstimer). Det må vi konstatere kan være et problem,

også i sommerugerne. Vi ved, at vi skal være påpasselige, når vi planlægger de store ting, som vi jo gerne vil være med til. Der skal være tid og kræfter til det hele.

I øvrigt ser det ud til, at økonomien er, som den skal være på nuværende tidspunkt af året. Det vil sige, at der heldigvis ikke er mange penge tilbage på kistebunden, hvilket betyder, at man resten af året ikke vil kunne regne med særligt store bevillinger. Jeg har fået besked om at sige, at vi skal være skrappe.

Mødelederen takker.

Tine Bruun Jørgensen

Siden sidste hovedstyrelsesmøde:

God start på teater- og koncertsæsonen.

Fine anmeldelser i Flensborg Avis.

Jeg kan med glæde meddele, at økonomien p.t. ser fin ud. Der mangler dog en del regninger endnu.

Planlægning af det kommende teaterseminar i Kolding, hvor teaterforestillingerne til den kommende sæson indkøbes, er i fuld gang.

Opera på grænsen har spurgt ind til, om vi igen vil indgå i et samarbejde. Vi har en idé om, at vi gerne vil planlægge en nytårskoncert sammen med dem.

Lene Lass er igen af udvalget blevet udpeget til at være vores repræsentant i Folketeatrets bestyrelse. Dejligt at Lene igen har indvilliget i at sige ja. Stor tak til Lene.

Forskellige aktiviteter i forbindelse med markeringen af 2020 er allerede i gang, og her vil jeg da gerne nævne gruppekoncerten for skolebørn med Sønderjyllands Symfoniorkester, som har indgået et samarbejde med Sigurd Barret, hvilket vi glæder os meget til.

Teatret Møllen, som med udgangspunkt i teaterstykket Romeo og Julia vil prøve at lave en opsætning som kendetegner den forbudte kærlighed mellem en dansker og en tysker i tiden efter 1. verdenskrig. Det lyder meget spændende, og vore forventninger er høje til netop denne forestilling.

De forskellige teaterproducenter har forespurgt, om det ikke er muligt, at vi fremover starter vore forestillinger kl. 19:30, så det ønske prøver vi at efterkomme i vores nye brochure.

Petra Mohr savner i forbindelse med Norden Festivalen omtale, både forud og af selve festivalen, måske noget i stil med omtalerne af rejsemessen etc. Festivalen gik over tre weekender, og spejderne, Slesvig Roklub var med. SSF var ikke repræsenteret ud over den afsluttende koncert. Festivalen skal finde sted i de kommende fem år, så vi har mulighed for at rette op på det.

Dette noteres af ledelsen.

8. Årsmødeudvalgets beretning v/ Gitte Hougaard-Werner - Drøftelse og godkendelse af beretningen

Så er det igen tid til den skriftlige beretning fra årsmødeudvalget.

Fra den 1.-3. juni 2018 blev der for 94. gang fejret danske årsmøder i Sydslesvig.

I alt blev der afholdt 37 møder, deraf 14 om fredagen, 19 om lørdagen og 1 møde ud over de 3 friluftsmøder om søndagen.

Vi bød "velkommen til Sydslesvig", til vores fælles festdage, hvor vi styrker vores samhørighed med Danmark og det danske, og mange fulgte opfordringen. Således har der været stort fremmøde ved arrangementerne rundt omkring i landsdelen, både blandt gæster og medlemmer af mindretallet. Denne opbakning er et vigtigt signal og af stor betydning.

Tak

Jeg vil derfor gerne starte min årsberetning med at sige tak til jer alle. I fællesskab har vi manifesteret vores tilhørsforhold til det danske, sendt og modtaget hilsner fra Danmark og Tyskland samt vist, at vi er mange, der bevidst har valgt at være en del af det danske mindretal.

Tak, fordi I alle på hver jeres måde og i hele Sydslesvig har været med til at gøre denne weekend til en uforglemmelig oplevelse, så alle kan føle sig velkomne.

Vores deltagertal ud fra tilbagemeldinger fra de enkelte steder og solgte Valdemarsflag lander på 19.384 – knap 1.300 mere end sidste år. Tallene viste, at der var betydelig flere ved de lokale møder om fredagen og om lørdagen, her var der tale om en fremgang på i alt 3400 deltagere. Til gengæld var der færre ved søndagens friluftsmøder. Det kan skyldes både vejret, håndbolden eller andre ting, men det er rigtig dejligt, at så mange deltog i år, lokalt eller ved de store friluftsmøder – bare alle deltager og bakker op om vores store festweekend - så få endelig fat i venner, familie, unge, nye i mindretallet og alle dem, I ellers kender, når vi 2019 igen kalder til årsmøde i Sydslesvig.

Motto

Årsmødeudvalget ville gerne sætte vores fælles projekt "oplevels Sydslesvig" i fokus, uden dog at genbruge dette slogan. Mottoet blev derfor til ud fra tanken om, at mindretallet i Sydslesvig er ikke bare er noget, vi alle skal opleve, men noget vi kan være en del af og føle os hjemme i – hvis vi vil. Valget træffer den enkelte selv, og er – hvis ønsket – velkommen i Sydslesvig, så det blev i al enkelthed og dog med stor betydning, årets motto for årsmøderne i Sydslesvig.

Plakaten

Vi kunne allerede præsentere hovedstyrelsen for den nye årsmødeplakat på mødet den 30.1.18.

Udvalget havde spurgt Timo Essner, om han ville påtage sig opgaven at designe årets plakat, hvilket han sagde ja-tak til.

Ved et møde fik Timo forskellige ideer og en god snak med på vejen i processen, ellers var designet som sådan en fri opgave, så længe den genspejlede mottoet, dog med enkelte "must" som motto/ titel (De Danske Årsmøder) / dato og årstal og Dannebrog med ballonerne, hvis muligt, da det har været årsmødernes kendetegn de seneste år.

Vi foreslog at bruge "os"-logoet – fra "Oplev Sydslesvig af hensyn til genkendeligheden af, at "Oplev Sydslesvig-projektet" var udgangspunkt for årets motto.

Da Timo kom med forskellige forslag til en mulig plakat var udvalget enige fra første blik. Der blev rettet lidt til hist og her på udkastet, indtil den endelige plakat blev færdig. Alt i alt en rigtig god og konstruktiv proces.

Kort til plakaten:

Den røde by skal forestille Flensborg med Helligåndskirken og Neptunbrønden – men kan ellers være en hvilken som helst by i Sydslesvig, hvor man vil være en del af mindretallet. Vejene danner et kryds - SÆT KRYDS ved det danske, underforstået du har truffet et valg – så er det hele pakken – velkommen i mindretallet, til dansk sprog, dansk kultur, traditioner, sange og historie og masser af nutid/ fremtid. Inde midt i byen – i hjemmet, forsamlingshuset, skolen, idrætshallen, biblioteket m.fl. kan du opleve Sydslesvig, symboliseret med logoet "OS" – oplev Sydslesvig med hale og klo fra de sydslesvigske løver. Drejer man plakaten lidt på skrå og går lidt væk, danner hele byen et Dannebrog. Hjemmesiden er nævnt nederst, da man her altid kan følge med i, hvad der sker hvor, hvornår og med hvem, det aktuelle program vil være at finde her op til årsmøderne.

Vi var yderst tilfredse med resultatet, og der skal endnu engang lyde en stor tak til Timo for godt samarbejde og flot arbejdsindsats!

Dem, der ikke kan lide den siger jeg som altid: bare rolig, der kommer en ny igen til næste år.

T-shirts

Årets T-shirt måtte heller ikke mangle. Den blev ligeledes præsenteret på hovedstyrelsesmødet. Efterfølgende fik vi at vide, at farven ikke kunne leveres i så stort et antal, så vi måtte finde på en løsning. Den endte med to forskellige farver, grøn og indigo – hvilket vi både har fået ris og ros for, men det er, hvad der kan ske.

Der blev solgt 760 T-shirts i alt, ca. 200 mere end sidste år, så helt galt gik det ikke. Vi er blevet bedt om, at vi fremover vælger en neutral grundfarve, og det vil vi gerne bestræbe os på, såfremt det passer til årets plakat.

Idet vi sælger det antal T-shirts, der er bestilt, er det ikke en underskudsforretning, der belaster det samlede budget, derfor fortsætter vi med at tilbyde den, så dem, der ønsker det, kan få årets T-shirt.

Æbletræer til amterne

Sidste år forærede vi Gråsten-æbletræer til amterne. I Årsmøde-KONTAKT blev der fulgt op på vores planteaktion med fine billeder – alle træer lever endnu og har stået i fuld flor i foråret. Hvornår vi for første gang kan glæde os over, at træerne bærer frugter, og hvor mange æbler, vi kan høste i fremtiden vil vi gerne holde jer orienteret om – udvalgets forventninger er store.

Skema og budget

Med fare for gentagelse, men det kan ikke siges ofte nok: I kan finde vores ønskeskemaer på hjemmesiden, hvor de er tilgængelige hele året rundt. I bestemmer altså selv, hvornår I går i gang med næste års planlægning – der er dog deadline for indlevering, og vi sætter stor pris på at denne overholdes, så vi kan gå i gang med vores del af arbejdet. Skemaerne danner arbejdsgrundlaget for udvalget i forhold til *hvor* der afholdes årsmødemøder, *hvem* der er mødeleder og kontaktperson, *hvilken* underholdning og eventuel musik/ orkester, der ønskes og meget mere.

På hjemmesiden findes inspirationslisten, tjeklisten til mødelederen og køreplanen til "det gode årsmøde" med fremgangsmåder i forbindelse med årsmødet, aftaler, betaling og refundering af udgifter – altså hvem betaler hvad.

Husk også at notere private aftaler i skemaet med kommentar om, i hvor vidt I selv har truffet økonomiske aftaler.

Fortsat gælder, at udvalget kun betaler til underholdning og andet, der er bevilliget FØR årsmøderne, og hvor regningerne er indsendt inden den 15. september samme år – af hensyn til afslutningen af det store regnskab.

Det ville også hjælpe meget med en budgetopstilling i forhold til udgifter og indtægter til det enkelte møde.

Denne skærpede form er den eneste måde, vi kan få budgettet til at holde. Vi skal blive inden for de budgetterede 86.000 €, hvilket er en stor sum, vi bruger på én weekend, og selvom vi har været meget tilbageholdende, så er priserne desværre steget. Både underholdning og kørsel er en stor post, så pt. er der et lille minus i budgettet, – men de mange fantastiske oplevelser og følelsen af at være velkommen i Sydslesvig gør, at det er alle pengene værd!

Møder med de tre friluftsmødeudvalg

Ved vores årlige møde med de forskellige friluftsmødeudvalg fik vi præsenteret planer og program til gensidig inspiration. Samtidig blev der blandt andet diskuteret økonomi, forskellige muligheder og tiltag.

Derudover vil jeg lige nævne, at skulle et distrikt eller amt ønske et møde med udvalget, står vi som sædvanlig gerne til rådighed.

Underholdning og andre arrangementer

Underholdningen har været alsidig, og der har været lidt for enhver smag rundt om ved møderne. Der har været flot opbakning fra børnehaver og/ eller skoler, så der ved de små hhv. store lokale møder har været flot underholdning ved vore egne. Dette er uundværligt og en god måde at vise lidt af vores daglige arbejde på, og det er centralt for at understrege, at disse møder er vores fælles ansvar, og samtidig giver det børnene, de unge og deres forældre et medejerskab i årsmødefesterne.

Tak til alle optrædende, instruktører og ansatte for denne særlige indsats og den gode oplevelse.

I forbindelse med årsmøderne er der blevet gennemført en del andre arrangementer rundt om i landsdelen. Det være sig udstillinger på Flensborg bibliotek, på Aktivitetshuset, på Danevirke Museum og på Mikkelberg Kunstcenter. Desforuden aftenhygge, grillaftner, koncerter og Gudstjenester.

Tak til alle frivillige og de over 1300 deltagere ved disse arrangementer op til årsmøderne!

Sydslesvighjulet

Rundt om ved møderne kunne man finde "Sydslesvighjulet", idet årsmøderne skulle være startskuddet på en proces om at lave en "Sydslesvig-kanon", en liste over, hvad vi står for, hvad der præger os og hvad vi er fælles om.

Hjulet har et hvidt kagestykke, hvor udvalget – sammensat af personer fra alle foreninger og institutioner via Samrådet – ønsker at høre mindretallets borgeres bud på, hvad der udgør det danske mindretal. Processen fortsætter, og vi vil i fællesskab arbejde videre på at få lavet en liste over, hvad der anno 2020 udgør det danske mindretal.

FDF'erne

Ligeledes en stor tak til de mange FDF-orkestre, der traditionen tro kommer til Sydslesvig og deltager i et eller flere møder i løbet af weekenden, både med koncerter, optog og spil til fællessang.

Den afsluttende fælleskoncert på Søndertorv søndag aften er ikke bare et højdepunkt for jer - mange andre nyder at runde weekenden af sammen med jer og jeres fælles musik.

Det bliver sværere at få orkestrene samlet og transporten bliver desværre dyrere, men vi vil nødtigt undvære jer, så tak for den fortsatte indsats. Vi ser frem til igen at byde mange orkestre velkommen i 2019.

Talere

Vi kunne byde mange spændende talere "velkommen til Sydslesvig" ved vore årsmøder. Således var det politiske Danmark og Tyskland repræsenteret på fornemste vis ved dette års årsmøder.

Vi kunne byde velkommen til Statsministeren, Ministerpræsidenten, flere repræsentanter fra regeringen, Folketinget, Landdagen i Kiel, Grænseforeningen, Slesvig-Ligaen, Danmarks-Samfundet, Foreningen Norden og egne foreninger og institutioner.

Vi er glade for alle de repræsentanter, der siger ja til at komme til Sydslesvig med taler og hilsner, og mange tog da også afsæt i årets motto – og følte sig velkommen i Sydslesvig.

En særlig velkomst lød til Danmarks statsminister Lars Løkke Rasmussen (V); udenrigsminister Anders Samuelsen (LA); kultur- og kirkeminister Mette Bock (LA), og til Folketingets formand Pia Kjærsgaard (DF); folketingets 1. næstformand Henrik Dam Kristensen; fhv. minister og medlem af Nordisk Råd Bertel Haarder og fhv. minister og fhv. medlem af Sydslesvigudvalget Torben Rechendorff, fhv. ministre Benny Engelbrecht (S); Holger K Nielsen og Carl Holst var også blandt årets talere.

Desuden var Sydslesvigudvalget repræsenteret ved formand Anni Matthiesen (V) og medlemmerne Martin Henriksen (DF); Merete Dea Larsen (DF), Christian Rabjerg Madsen (S) og Christian Juhl (EL).

Blandt de politiske talere var også regionsrådsmedlem Vibeke Syppli Enrum (EL) og Flemming Damgaard Larsen (V), desuden særlig repræsentant for dansk-tysk samarbejde i Region Syddanmark Preben Jensen og borgmester Erik Lauritzen fra Sønderborg.

Fra tysk politisk side kunne vi byde velkommen til Ministerpræsident Daniel Günther (CDU), Landdagspræsident Klaus Schlie (CDU), landsregeringens mindretalskomiterede Johannes Callsen (CDU); landdagsmedlemmerne Lars Harms, Flemming Meyer og Jette Waldinger-Thiering (SSW). Overborgmester Simone Lange, borgmester Dr. Arthur Christiansen, borgmester Kay Eggers, kredsformand og fhv. minister Frau Dr. Rumpf (CDU) og Landråd Dr Rolf-Oliver Schwermer, borgerforstander Karin Himstedt, SSW-landsstyrelsesmedlem Sybilla Lena Nitsch, distriktsformand Christopf Christiansen fra SSW, og ungdomstaler Tjark Matthis Jessen, Madeline Mahmens og Lienke Jürgensen var også i blandt de mange talere.

Derudover talte Danmarks ambassadør i Tyskland Friis Arne Petersen; Generalkonsul Kim Andersen; fhv. generalkonsul Henrik Becker-Christensen og formanden for dansk Folkeoplysnings Samråd Per Paludan Hansen.

Grænseforeningen var repræsenteret ved formand Jens Andresen, generalsekretær Knud-Erik Therkelsen, fhv. direktør Niels Henriksen og foreningskonsulent Claus Jørgen Jensen. Formanden fra Danmarkssamfundet Erik Fage Petersen talte og overrakte faner. Danmarkssamfundet var blandt andet repræsenteret ved næstformand Søren Ib Cruys-Bagger og mange andre, der repræsenterede foreningen uden at holde tale.

Vi har ligeledes kunnet byde velkommen til talere fra egne rækker. Skoleforeningen var repræsenteret ved formanden Udo Jessen, direktør Lars Kofoed-Jensen, rektor Jørgen Kühl, skoleleder Morten Meng, Skoleleder Jytte Andresen og fhv. skolekonsulent Niels-Ole Lindgaard. Kirken ved Pastor Ulrich Vogel, Pastor emeritus Leif Volck Madsen og pastor Paul Møller.

Formanden for SdU Kirstin Asmussen var ligeledes blandt weekendens talere. SSF var repræsenteret ved formand Jon Hardon Hansen og 1. næstformand Gitte Hougaard-Werner, distriktsformanden i Garding Kerstin Meinert og distriktsformanden i Bredsted Henry Bohm.

Vi kunne også hilse på en del ungdomstalere rundt omkring i landsdelen. I fik stor ros, og vi sætter stor pris på jeres indsats.

Blandt weekendens talere var også musiker Karen Lund, chefredaktør ved JydskeVestkysten Peter Orry og forfatter Karin Johannsen-Bojsen.

Tak til alle talere og til alle dem, der er kommet med hilsner eller stod ved boder og repræsenterede deres forening eller institution ved et eller flere af vore møder, og selvfølgelig til dem, som jeg ikke har nævnt her.

Som altid også en særlig tak til alle lyttere, der har udvist vore talere den nødvendige respekt og opmærksomhed.

Debatmødet

En fast del af årsmødeweekenden er debatmødet lørdag formiddag klokken 10 på Flensborghus. Under overskriften "Er mindretallet en folkelig bevægelse eller blot et godt kulturtilbud?" deltog rektor Jørgen Kühl, SSWs landssekretær Martin Lorenzen, formand for SSW-U Christopher Andresen og SSFs 1. næstformand Gitte Hougaard-Werner i en paneldiskussion. Fokuspunkter som sprog, kultur, "postnational", identitet og folkeligt fællesskab blev også en del af diskussionen og den efterfølgende dialog med publikum.

Efter arrangementet bød SSF på en lækker frokost inden deltagerne drog ud til de mange lokale årsmøder.

Tak til personalet på Flensborghus for god beværtning og til alle deltagere ved debatmødet for at finde frem til Flensborg en tidlig lørdag formiddag.

Dannebrog

En særlig tak til Danmarks-Samfundet for Valdemarsflag til årsmøderne, et flot adgangstegn gældende for hele Sydslesvig og til alle de møder, man vil deltage i. 50 cent af de lidt forskellige entrépriser går til Danmarks-Samfundet.

Dannebrogflaget, der blev sendt afsted fra friluftsmødepladsen i Flensborg søndag, landede sikkert et sted, men da vi ikke har fået nogen tilbagemelding i år, ved vi ikke hvor det endte.

Pressen

Der har været fin mediedækning af årsmødeweekenden.

Flensborg Avis fik trykt en flot årsmødeudgave til søndagens friluftsmøder. Der kunne læses om de møder, der var afholdt fredag og lørdag. Denne særudgave sendes også med mandagsavisen, der indeholder bidrag fra søndagens friluftsmøder.

Zeit-ung har været særdeles aktiv og leveret stof til mange indslag på nettet og på deres side, samt været rundt ved en del møder. Tak for det.

Årsmødeudgaven af KONTAKT udkom den 17. maj 2018. Den har fået et nyt look og er således opdelt i amterne, så det gav et mere nøjagtigt overblik over de enkelte møder og hvad der foregår rundt omkring. I stedet for lange omtaler af de officielle gæster var der billeder af de enkelte talere ved de amter, de holdt taler i. Midtersiderne kunne igen tages ud og dannede et overblik over både mødested, talere, underholdning og meget mere. Derudover var der orientering om diverse arrangementer rundt om årsmødeweekenden, opfølgning på æbletræaktionen og udstillinger. Vi har været meget tilfredse med den nye opdeling, oversigten og de flotte billeder.

Jeg har sagt det personligt, men endnu engang tak for det fine arbejde til Jette, Lisbeth og Lars.

Evalueringsmødet

Vi mødtes på Slesvighus torsdag den 2. juli til vores sædvanlige evalueringsmøde.

Det var en invitation til alle interesserede; til **alle**, der havde lyst til at deltage og have indflydelse på det, der sker i udvalget.

Efter velkomsten lagde Kay von Eitzen ud med at fortælle om årsmøderne i Flensborg. Tak fordi du ville lægge ud med et længere overblik over et af de sydslesvigske områder, noget vi plejer at lade gå på skift mellem amterne, som åbning på evalueringsmødet.

Dernæst fulgte et tilbageblik fra udvalgets side, hvor vi var inde på T-shirtens antal og farve, rosen til ungdomstalerne og Årsmøde-KONTAKT, afregninger og frister, ansøgninger og balancen i underholdningen – husk at aktivere de lokale børn og unge, og udvalget kom med en stor tak til alle.

Dernæst kunne de fremmødte komme til orde og mange kom med tilskyndelser og ros.

Vi havde også inviteret en forældregruppe, der kalder sig "de aktive forældre i Sydslesvig". Gruppen opstod i forbindelse med årsmødet i Egernførde som protest mod hovedtaleren. De kom med et oplæg om deres protest og aktion og fremtidige ønsker ift. politiske talere.

Der var bred enighed om, at vi inviterer alle, der er demokratisk valgt til Folketinget, og nogle steder inviteres tilmed alle byens lokale politikere for at danne et bredt politisk billede. At give en politiker mulighed for at holde en tale ved et af vore møder betyder ikke automatisk, at vi deler dennes politiske holdninger. Vi har derimod en klar forventning om, at de officielle repræsentanter forholder sig til relationen mellem Danmark og mindretallet.

Vi accepterer forskellige holdninger og meninger, og der er lige så stor en bredde i mindretallets politiske holdninger som i flertalsbefolkningens - og det er altid muligt at diskutere politiske holdninger med vore talere over en kop kaffe efter talen. Årsmøderne er kulturpolitiske møder, der forbinder mindretallet med Danmark, og derfor fortsætter vi med at invitere alle demokratisk valgte politikere, det er gode demokratiske spilleregler, og holder man sig til reglerne, får man en talerstol.

Alt i alt blev der diskuteret livligt frem og tilbage, givet gode råd til hinanden og ris og ros til årsmødeudvalget.

Afslutningsvis var vi inde på de kommende årsmøder, hvor mottoet er kendt. Der fulgte en lille orientering om udvalgets ideer, og de fremmødte kunne komme med respons og tiltag. Vi var godt tilfredse med mødet og ser frem til årets arbejde.

Afslutning og tak

Afslutningsvis skal der som altid lyde en stor tak til alle medvirkende og til alle dem, der gæstede Sydslesvig i løbet af weekenden.

Tak til hele embedsværket, der virkelig har ydet en kæmpe indsats for at få årsmøderne til at fungere så gnidningsfrit som muligt.

En særlig tak til vores kulturkonsulent Nina Lemke. Tak til Gaby, Jette, Lisbeth og Lars for al jeres arbejde og den fantastiske opbakning, I har ydet til udvalget. Tak til generalsekretær Jens A. Christiansen i forhold til debatmødet og invitationerne og kontakten til det officielle Danmark.

En speciel tak til udvalget for gode og konstruktive møder.

Landsmødet er også valgmode – således også til dette udvalg.

Jeg har indvilliget i at fortsætte som formand lidt endnu, har dog gjort udvalget opmærksom på, at det måske snart er tid til fornyelse på det område.

Udvalgsmedlemmerne Daniela Caspersen, Fred Witt og Lars Nielsen er villige til at tage imod genvalg, men vores alderspræsident Hans Heinrich Johannsen genopstiller ikke, så her må I alle i tænkeboksen og prøve at finde en egnet kandidat i jeres amt – gerne et ungt menneske, der har lyst til at gå ind i dette spændende udvalgsarbejde, der én gang om året kulminerer i en stor fest.

Vi er som sagt allerede i fuld gang med planlægningen til det kommende årsmøde, men ser frem til at få suppleret udvalget med nye kræfter.

Motto er allerede kendt, da vi sidste år bekendtgjorde mottoet for to år frem. Når I går i gang med planlægningen, skal I tage højde for de to jubilæer, som vi knytter sammen. "Sydslesvig møder Norden", fordi Foreningen Norden har 100 års jubilæum, og "Vi knytter bånd" ikke kun til Norden, men her var tanken også, at vi har tætte bånd til Dannebrog, der fylder 800 år næste år, så

Danmarks-Samfundet vil også være en større del af årsmøderne. Men mere herom til landsmødet den 10. november.

Tak fordi I alle har været med til at byde gæster, venner og os selv velkommen til Sydslesvig.

Vel mødt 2019.

Kim Andersen, roser GHW for, at alle er velkommen. Det er fornuftigt og relevant i forholdet til Danmark.

Mødelederen stiller beretningen til afstemning.

Beretningen godkendes enstemmigt.

9.Danevirke Museums beretning v/ Nis Hardt Vi bærer nu stolt på Danmarks og verdens kulturarv

For tre år siden led vi et bragende nederlag. Skuffelsen var stor, da vores boble brast. Den store fællesnordiske ansøgning blev, uden at den egentlige årsag hertil fremstod klart, afvist.

På den igen! Lød det nye motto.

Ansøgningens nye engelsksprogede titel kom til at lyde: The Archaeological Border Landscape of Hedeby and the Danevirke.

Havde den gamle ansøgning, der omhandlede fem nationer og endnu flere lokaliteter et omfang på 340 sider, var den nyskrevne ansøgning, der alene omfatter to lokaliteter, kun 80 sider kortere.

Nerverne stod på højkant. Immervæk havde vi i fællesskab arbejdet 15 år på at det skulle lykkes. På UNESCO's Verdenskulturarvs kongres i Bahrain var det hele overstået - denne gang i løbet af bare fem minutter. Den 30. juni kl. 16.34 faldt hammerslaget, og derefter ragede nyhederne om, at Hedeby og Danevirke var optaget på listen, gennem de danske og tyske medier.

Jubel og lettelse! Immervæk havde det kostet hårdt arbejde at omformulere og skrive en ny ansøgning.

Vores tak derfor til alle partnere i projektet; men især til Verdenskulturarvs-kontoret og kontorchef Matthias Maluck på Archäologisches Landesamt, der har trukket det hårdeste læs.

Foreningen "Danewerk, Haithabu".

Desuden er Matthias Maluck forretningsfører i foreningen "Danewerk, Haithabu". Foreningens medlemmer er Archäologisches Landesamt, Landesmuseum, Kreis Slesvig-Flensborg,

kommunerne langs med Danevirke, turistorganisationen Ostseefjord Schlei, repræsentanter for miljøorganisationer og Danevirke Museum. Foreningens hovedopgave har indtil videre været at finde og koordinere midler til vedligeholdelse af volden.

Nu presser nye opgaver på, og mange nye projekter vil blive søsat i forbindelse med udnævnelsen. Kreis - amtet - har derfor afsat midler til at kunne ansætte en projektmanager, der skal varetage kommende opgaver, såsom at koordinere forslag og ideer. Og ikke mindst at rejse midler, der skal komme den gamle vold og de besøgende til gode.

Her skal da også nævnes, at SSF har indgået et samarbejde med Archäologisches Landesamt, Landesmuseen og Ostseefjord Schlei omkring markedsføring af Danevirke og Hedeby. Der er aftalt et tostrengt turistfremstød i Danmark og Tyskland. Det forventes, at AktivRegionen Schlei-Ostsee vil kunne skyde penge i projektet.

Konservering af Valdemarmuren

I forbindelse med udnævnelsen bliver det nemmere at få midler til de gamle volde.

Det gamle murværk tager stadig skade. Men nu har både landsregeringen og Kreis Slesvig-Flensborg indvilliget i at afsætte et større pengebeløb. De facto tales der om 500.000 euro til brug på teglstenmurens konservering og sikring mod forfald fremover. Et konserveringsfirma med speciale i gammelt murværk gennemfører for tiden forsøg med forskellige mørteltyper og forslag med afdækning af muren, så der forhåbentligt kan findes en effektiv løsning på at stoppe murrens forfald.

Pressemødet

Dagen efter optagelsen på verdensarvs listen den 1. juli var der stort pressemøde ved museet.

Blandt de mange gæster var Slesvig-Holstens kulturminister Karin Prien, tidligere kulturminister Anke Spoorendonk og Danmarks forhenværende generalkonsul Henrik Becker-Christensen med flere, der i årenes løb var med til at støtte ansøgningen.

En stor tak til dem!

Mediernes bevågenhed

I de følgende uger derpå ville det ingen ende tage på alle de mange interviews og filmoptagelser, vi blev bedt om at deltage i.

Ja, så megen mediebevågenhed har vi ikke haft siden sidste efterår, da museet bl.a. medvirkede i en engelsk fjernsynsproduktion om vikingetiden, hvor en af de blodigste udfordringer for briterne var indtagelsen af en currywurst på kroen ved siden af.

Eller da vi fik en forespørgsel, om det kunne lade sig gøre, at Kelly-Familien kunne få lov til at optage et musikprogram ved Valdemarsmuren.

Museets kontor og SSFs distriktslokale blev med et forvandlet til backstage-område med omklædning, regi-kontor, kaffestue for sangerne og de medvirkende, for film- og lyd-teamet. Inspektørens skrivebord blev omfunktioneret til sminkebord.

Skole og museum

Også i år har der været et stort antal danske og tyske skoleelever på besøg på volden og museet. De benytter sig i stigende grad af vores skoletilbud, som omfatter en samlet formidling af den historiske vold og mindretalsudstillingen.

Vores samarbejde med Historiecenter Dybbøl Banke i regi af Kulturakademi under Regionskontoret Sønderjylland-Schleswig er nu udmøntet i publikationen "Hvor går grænsen? / Wo verläuft die Grenze?" Heftet introducerer på dansk og tysk til de to besøgssteder Danevirke og Dybbøl Banke og indeholder opgaver, som skolerne kan benytte sig af både inden og efter besøget.

Projektet støttes af Interreg, som de næste par år råder over en transportpulje med tilbud om gratis transport, som skoler i regionen frit kan benytte sig af.

Flere skoleklasser, firmaudflugter, vennegrupper og andre går også den guidede tur langs hovedvolden og forbindelsesvolden fra Danevirke Museum til Hedeby.

Det er som regel en positiv øjenåbner at få volden under fødderne og helt konkret fornemme, hvor lang den er, hvor forskelligartet og hvordan den er integreret i kulturlandskabet.

Med henblik på at udvide besøgstjenesten på Danevirke Museum har vi i år indledt et samarbejde med Skoleforeningen og Grænsforeningen. Formålet er på den ene side at udvikle tilbuddene til de besøgende, så der - alt efter interesse og aldersgrupper - er flere pakker at vælge imellem, og på den anden side at skaffe finansiel dækning for en permanent skoletjeneste på stedet.

Det er så yndigt at følges ad

Efter veloverstået kursus som giftefoged har Danevirkes borgmesterinde Anke Gosch lov til at udføre vielser. Tidligere kunne bryllupper kun finde sted i en forholdsvis nøgtern administrationsbygning. Nu er det også muligt på mere specielle lokaliteter i kommunen.

Så hvad er mere nærliggende end at sige ja til hinanden ved Danevirke.

I 1500 år har Danevirkevolden oplevet medgang og modgang. Det må formodes at være et godt omen for de ægtepar, der bliver viet foran Valdemarsmuren. I dårligt vej må bryllupshøjtideligheden flytte indendørs på museet.

Vi på museet er meget glade for, at kommunen giver folk lejlighed for at tilbringe denne særlige dag på et helt særligt sted og medvirke til, at brudeparrene og deres gæster får en dejlig og uforglemmelig dag.

I sommerens løb er de første fem par blevet gift foran Nordens største fortidsminde.

Lokalt engagement

Landsbyens verdenskulturarvs-udvalg har fået travlt og er kommet på banen med flere forslag til at imødekomme danevirke-turisternes behov og ønsker, herunder ikke mindst ny skiltning og udvidede arealer til parkerings- og rastepladser.

Der er gang i kommunens og museets fælles forberedelser til en byfest for store og små den 6. oktober. Hele pibetøjet kommer på banen. Alle kommunens forskellige institutioner og udvalg er på dupperne og deltager i planlægningen af folkefesten. Og der er selvfølgelig også planlagt korte foredrag og omvisninger, for immervæk skyldes festen, at Danevirke er blevet kulturarv.

Danevirke oplever et boom. Nu er det givet, at den gamle vold vil opleve en ny opblomstring.

Udnævnelsen har medført, at vi i sommerens løb har kunnet fortegne en hel del flere besøgende end sidste år. Men foreløbig har vi kun få måneder at sammenligne med. Ligesom vi heller ikke må glemme, at de ca. 75% danske gæster kommer til Danevirke, fordi den gamle vold først og fremmest er et af landets vigtigste nationale symboler.

”Stedet er naturligvis historisk uhyre interessant i sig selv. Men i dag er man ved at definere det som et mødested for dansk-tysk kultur og historie. Danevirke bliver også mere aktuelt, fordi det er porten mellem Norden og Europa. Det siger sig selv, at man kan åbne og lukke porte. Men det siger ikke sig selv, om man vælger at åbne eller lukke porten. I dette spørgsmål vil Danevirke få en fornyet aktualitet som et nutidigt referencepunkt”, siger museumsinspektør René Rasmussen fra Museum Sønderjylland.

Porten har i hvert fald stået vidt åben siden de fælles dansk-tyske udgravninger for få år siden. Så mon ikke vi også tør spå, at det er givet, den gamle vold vil opleve en ny opblomstring?

Nu vil folk - både nord og syd for grænsen – få øjnene op for, hvilken enestående historieskrivning regionen har at byde på. Det gælder også internationalt.

Det er særligt fornemt, at den danske part, Sydslesvigsk Forening, har formået at medvirke i og været med til at skubbe processen fremad.

Flot jordbunke!

skrev en gæst med glimt i øjet forleden i museets gæstebog.

Mødelederen takker og spørger om der er spørgsmål.

Formanden takker og bemærker, at det jo går godt. Han spørger, hvor mange flere besøgende museet har haft i forhold til sidste år?

Nis Hardt svarer, at der har været 2500 flere besøgende i de sidste to måneder i forhold til sidste år, som var et dårligt år. Museet har haft fremgang de sidste par år på grund af flere internationale besøg, langt flere end man havde regnet med. Han fremhæver, at man skal afvente de næste to år for at se, hvilken effekt udnævnelsen har fået.

10. Landsmødet 2018, herunder

- **valg**
- **kontingent**

Jens A. Christiansen

FU har drøftet, hvilke ændringer man kunne forestille sig, også på baggrund af den diskussion, vi havde på hovedstyrelsesseminaret. Der har været ønsker om ændringer til koreografien i salen på Husumhus, men salen sætter nogle begrænsninger.

FU sidder fremover på gulvhøjde, men ønsker stadigvæk at sidde samlet for at signalere, at de udgør en enhed. Den væsentligste ændring, der sker nu, er, at vi vil opfordre amterne til at forberede nogle spørgsmål til debatterne, der i år er "dansk sprog og identitet". Dansk sprog og identitet i Sydslesvig, som vi har haft fokus på hen over sommeren, er jo et vedvarende problem, men ikke desto mindre vigtigt.

Skoleforeningen vil komme med et kort oplæg om, hvordan de håndterer denne udfordring med at sikre dansk sprog og identitet, ikke kun i undervisningen, men også i skolen generelt. I den sammenhæng har vi bedt amterne om at forberede spørgsmål eller nogle holdninger til dansk sprog og identitet i mindretallet. Det er hermed videregivet, så vi får en levende debat, hvilket vi alle efterlyser år efter år. Det er de væsentligste ændringer for selve landsmødet.

Valg

Der er genvalg over hele linjen, undtagen ved Hans Heinrich Johansen, der efter årtiers indsats i Årsmødeudvalget ikke genopstiller. Indkaldelsen er sendt ud, og vi opfordrer jer til at komme med forslag til de forskellige udvalg.

Kontingent

Vi fastholder kontingentet. Indmeldelsesformularer er rettet til, så vi kører videre med nuværende kontingent i et år.

Anne Mette Jensen påpeger (hun giver videre), at de delegerede ønsker lidt bedre bespisning som tak for deres indsats. Dette noteres af generalsekretariatet.

Jörn Fischer gør opmærksom på, at det ville være godt at have navneskilte. Debattemaet synes han er super men er bekymret for, at der ikke er tid nok til diskussion.

Hertil svarer JAC, at landsmødet har sin formelle rytme. Efter 30-40 minutter er det naturligt at gå videre. Man havde også overvejet workshops, men dette ikke logistisk muligt i Husumhus. Man

kan til næste år overveje at flytte landmødet, henholdsvis lade det turnere rundt i Sydslesvig. Intet er fastlåst, foreningen udvikler sig videre.

11. Forslag til mødeplan for 2019

Generalsekretariatet sender en ny mødeplan 2019 ud (er vedlagt protokollen).

12. Eventuelt

Kirsten Futtrup: Orienterer om Grænseforeningens familie-sprog-festival på Christianslyst den 18-20. oktober 2018.

Herefter slutter det åbne møde og hovedstyrelsen går over til dagordenspunkt 13: "Lukket møde".

1. november 2018

JAC/wg